ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Mënyra urdhërore - Der Imperativ

Категорија на лекцијата: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni format e urdhërores për du, ihr dhe Sie, ndërtimin e kërkesave të sjellshme me bitte, si dhe format e veçanta të foljes sein dhe të foljeve të ndashme.

Mënyra urdhërore - Der Imperativ

Përmbledhje e mësimit

Urdhërorja përdoret për të dhënë urdhra, udhëzime, këshilla dhe ftesa. Në gjermanisht ajo ka **tri forma**, sepse gjuha dallon tri mënyra drejtimi: *du*, *ihr* dhe *Sie*.

Çfarë do të mësoni?

- Format e urdhërores për të tria vetat.
- Rregullin e vendit të parë për foljen.
- Format e parregullta dhe ato me ndryshim zanoreje.
- Si zbutet urdhri.

Formimi

Forma	Si formohet	lernen	kommen	Shqip
du	rrënja, pa mbaresë	Lern!	Komm!	Mëso! Eja!
ihr	si veta e dytë shumës	Lernt!	Kommt!	Mësoni! Ejani!
Sie	paskajorja + Sie	Lernen Sie!	Kommen Sie!	Mësoni! Ejani!

Vetëm te forma e sjellshme përemri **Sie** shkruhet; te *du* dhe *ihr* përemri hiqet. Folja qëndron gjithmonë **në vendin e parë**.

Foljet me ndryshim zanoreje

Paskajorja	du-forma	Urdhërorja (du)	Shënim
sprechen	du sprichst	**Sprich!**	e → i ruhet
lesen	du liest	**Lies!**	e → ie ruhet
nehmen	du nimmst	**Nimm!**	e → i ruhet
fahren	du fährst	**Fahr!**	a → ä *nuk* ruhet

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Paskajorja	du-forma	Urdhërorja (du)	Shënim
schlafen	du schläfst	**Schlaf!**	a → ä *nuk* ruhet

Kujdes: ndryshimi *e → i/ie* ruhet në urdhërore, kurse umlauti *a → ä* bie. Ky është një përjashtim që duhet mësuar përmendsh.

Foljet e veçanta

Folja	du	ihr	Sie
sein	**Sei!**	**Seid!**	**Seien Sie!**
haben	Hab!	Habt!	Haben Sie!
arbeiten	Arbeit**e**!	Arbeitet!	Arbeiten Sie!

Foljet me rrënjë në *-t* ose *-d* marrin **-e**: *Arbeite! Warte! Finde!*

Foljet e ndashme

Parashtesa shkëputet dhe shkon në fund, si në çdo fjali kryesore:

Gjermanisht: Steh bitte früh auf!

Shqip: Të lutem, zgjohu herët!

Gjermanisht: Rufen Sie mich morgen an!

Shqip: Më merrni në telefon nesër!

Si zbutet urdhri

- Me **bitte**: *Komm bitte her!* — Eja këtu, të lutem!
- Me pyetje modale: *Könnten Sie mir helfen?* — A do të mund të më ndihmonit?
- Me *doch* dhe *mal*: *Komm doch mal vorbei!* — Hajde, kalo ndonjëherë!

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Du komm!	**Komm!**	përemri hiqet te *du*
Kommen Sie pa *Sie*	**Kommen Sie!**	te forma e sjellshme përemri mbetet
Fähr!	**Fahr!**	umlauti bie në urdhërore
Sprech!	**Sprich!**	ndryshimi e → i ruhet
Sei nicht komm!	**Komm nicht!**	mohimi bëhet me *nicht* pas foljes

Krahasimi me gjuhën shqipe

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Shqipja ka dy forma urdhërore — njëjës dhe shumës: *Eja! Ejani!* Gjermanishtja ka tri, sepse shton edhe formën e mirësjelljes *Sie*. Për folësit e shqipes forma *Kommen Sie!* është e re, sepse shqipja e shpreh mirësjelljen me shumësin e thjeshtë.

Përmbledhje e shkurtër

- Tri forma: *Komm! Kommt! Kommen Sie!*
- Folja në vendin e parë.
- Përemri hiqet, përveç te *Sie*.
- *e* → *i/ie* ruhet, *a* → *ä* bie.
- *sein*: Sei! Seid! Seien Sie!

Këshilla praktike për ushtrime

1. Shkruani udhëzimet e një recete; ato janë plot urdhërore.
2. Përsëritni të njëjtin urdhër në të tria format.
3. Shtoni *bitte* sistematikisht derisa të bëhet zakon.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.